

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Član 1.

U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS”, br. 107/05, 72/09 – dr. zakon, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – dr. zakon i 93/14), u članu 101. stav 5. reči: „nadležna komora” zamenjuju se rečju „ministar”.

Član 2.

Posle člana 171. dodaje se član 171a, koji glasi:

„Član 171a

Zdravstveni radnik, u smislu ovog zakona, jeste i nastavnik ili saradnik fakulteta zdravstvene struke koji izvodi nastavu iz kliničkih predmeta u zdravstvenoj ustanovi u skladu sa propisima o visokom obrazovanju.

Zdravstveni radnik iz stava 1. ovog člana pruža i zdravstvene usluge iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za potrebe osiguranih lica u zdravstvenim ustanovama iz Plana mreže zdravstvenih ustanova, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje.

Sredstva za pružanje zdravstvenih usluga iz stava 2. ovog člana obezbeđuju se iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Zdravstvena ustanova iz Plana mreže zdravstvenih ustanova, fakultet zdravstvene struke i Republički fond za zdravstveno osiguranje zaključuju, sporazum kojim se uređuju njihova međusobna prava i obaveze u vezi sa pružanjem zdravstvenih usluga iz stava 2. ovog člana, vrsta i obim zdravstvenih usluga koje pružaju zdravstveni radnici iz stava 1. ovog člana, spisak zdravstvenih radnika – nastavnika i saradnika iz stava 1. ovog člana koji pružaju zdravstvene usluge, način plaćanja pruženih zdravstvenih usluga i druga pitanja od značaja za regulisanje međusobnih odnosa.

Zdravstvene usluge pod uslovima iz st. 2-4. ovog člana može, kada je to potrebno, da pruža i zdravstveni radnik koji je i nastavnik, odnosno saradnik fakulteta zdravstvene struke koji ne izvodi nastavu iz kliničkih predmeta.

Sredstva koja fakultet zdravstvene struke ostvari u skladu sa sporazumom iz stava 4. ovog člana predstavljaju sopstveni prihod te visokoškolske ustanove i koriste se u skladu sa propisima kojima se uređuje visoko obrazovanje i propisima kojima se uređuju plate zaposlenih u javnim službama.

Na opšti akt fakulteta zdravstvene struke kojim se utvrđuje iznos uvećanja plate nastavnika i saradnika iz stava 1. ovog člana koji se isplaćuje iz sredstava ostvarenih pružanjem zdravstvenih usluga u skladu sa sporazumom iz stava 4. ovog člana ne primenjuju se odredbe člana 4. Zakona o privremenom uređivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada i drugih stalnih primanja kod korisnika javnih sredstava („Službeni glasnik RS”, broj 116/14).”

Član 3.

U članu 173a stav 4. posle reči: „odnosno zaposlenih u zdravstvenoj ustanovi,” dodaju se reči: „uključujući i zdravstvene radnike iz člana 171a ovog zakona,”.

Član 4.

Član 175. menja se i glasi:

„Član 175.

Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici ne mogu obavljati samostalni rad dok ne obave pripravnički staž i polože stručni ispit, u skladu sa ovim zakonom.

Pripravnički staž za zdravstvene radnike sa visokom stručnom spremom traje šest meseci.

Pripravnički staž za zdravstvene saradnike sa visokom stručnom spremom traje 12 meseci.

Pripravnički staž za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike sa višom, odnosno srednjom stručnom spremom, traje šest meseci.”

Član 5.

Član 190. stav 8. menja se i glasi:

„Bliže uslove za izdavanje, obnavljanje ili oduzimanje licence, postupak i način izdavanja, obnavljanja ili oduzimanja licence, obrazac i sadržaj izdate, obnovljene ili oduzete licence, program kontinuirane edukacije koji se sprovodi radi sticanja stručne osposobljenosti zdravstvenog radnika za samostalni rad, polaganje licencnog ispita, način polaganja ispita, obrazovanje komisije, kao i druge uslove potrebne za izdavanje, obnavljanje ili oduzimanje licence, propisuje ministar.”

Član 6.

Član 191. menja se i glasi:

„Član 191.

Zdravstveni radnik koji ne ispunjava uslove za obnavljanje licence propisane ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona dužan je da podnese zahtev za polaganje licencnog ispita nadležnoj komori u roku od 60 dana pre isteka licencne godine, odnosno licencnog perioda.

Zdravstveni radnik koji ne dobije, odnosno ne obnovi licencu, pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, ne može obavljati zdravstvenu delatnost u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi i drugom pravnom licu iz člana 54. ovog zakona”.

Član 7.

Član 196. stav 2. menja se i glasi:

„Zdravstveni radnik uz zahtev za obnavljanje licence podnosi i dokaz o sprovedenom postupku kontinuirane edukacije u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, ili dokaz o položenom licencnom ispitu, kao i dokaz o stručnoj osposobljenosti za nastavak rada u svojoj struci.“

Član 8.

Član 198. stav 2. briše se.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti sadržan je u članu 97. stav 10. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 98/06), kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti zdravstva.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Imajući u vidu da Ministarstvo zdravlja propisuje i kontroliše uslove za rad apoteka, kao i da vrši kontrolu rada apoteka, potrebno je da Ministarstvo zdravlja opštim aktom uredi šta sve može biti predmet prometa u apoteci.

Član 171a u smislu ovog zakona precizira se pojam zdravstveni radnik u tom smislu što se i nastavnici ili saradnici fakulteta zdravstvene struke, koji izvode nastavu iz kliničkih predmeta, u zdravstvenoj ustanovi u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, kao i nastavnici odnosno saradnici fakulteta zdravstvene struke, koji ne izvode nastavu iz kliničkih predmeta, a pružaju zdravstvenu uslugu u zdravstvenim ustanovama, smatraju zdravstvenim radnicima.

Takođe, ovim članom propisani je da se sporazumom zaključenim između zdravstvenih ustanova iz Plana mreže, fakulteta zdravstvene struke i Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa pružanjem zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Predloženim zakonskim rešenjem predviđeno je da pripravnički staž za zdravstvene radnike sa visokom stručnom spremom traje šest meseci. Programi osnovnih studija na fakultetima odgovarajuće struke, usklađeni sa evropskim direktivama, sadrže obaveznu praksu na završnoj godini osnovnih studija, odnosno studenti u tom periodu već obaljavaju deo programa obaveznog pripravničkog staža. Do sada su pripravnički staž samo doktori medicine čije su osnovne studije na medicinskom fakultetu trajale šest godina obavljali, na osnovu programa nadležnog organa fakulteta, u trajanju od šest meseci, dok se predloženim zakonskim rešenjem izjednačavaju svi zdravstveni radnici sa visokom školskom spremom.

Postojećim zakonskim rešenjem propisano je da zdravstveni radnik koji nije stekao uslov da obnovi licencu (dozvola za samostalni rad) može obavljati zdravstvenu delatnost u zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi, pod nadzorom zdravstvenog radnika koji je dobio, odnosno obnovio licencu kod nadležne komore.

Rad pod nadzorom potpuno je neizvodljiv u slučajevima kada je zdravstveni radnik osnivač privatne prakse, kada zdravstvenu delatnost pruža u zdravstvenoj ustanovi ili nekom njenom delu gde nije moguće obezbediti rad pod nadzorom zdravstvenog radnika koji ima licencu (organizacioni delovi zdravstvene ustanove, ambulante domova zdravlja u naseljenim mestima, privatne apoteke, apoteke zdravstvene ustanove u organizacionim jedinicama sa minimalnom sistematizacijom i sl.).

Takođe, u slučajevima gde bi poslodavac mogao da omogući rad pod nadzorom, pod uslovom da zdravstveni radnik koji ima licencu pristane da bude mentor zdravstvom radniku koji nije obnovio licencu, pitanje je racionalnosti i celishodnosti takve vrste rada u zdravstvenoj ustanovi, s obzirom da zdravstveni radnik koji nije obnovio licencu ne može samostalno da obavlja hirurške intervencije, daje anesteziju, obavlja specijalističke preglede, da obavlja poslove izabranog lekara, da obavlja poslove farmaceutske zdravstvene zaštite propisane Zakonom

(snabdevanje stanovništva i drugih zdravstvenih ustanova lekovima i medicinskim sredstvima, izrada magistralnih i galenskih lekova), kao ni i poslove laboratorijske dijagnostike (izrada laboratorijskih analiza i izdavanje izveštaja o analizama, da vrši kontrolu, verifikaciju laboratorijskih analiza i sl.)

Ovako propisani „rad pod nadzorom” ne postoji u regulativi ni jedne od zemalja iz regiona (okruženja). Polaganje „licencnog ispita” (provera stručnog znanja) je način koji se primenjuje u zemljama u regionu u slučajevima kada zdravstveni radnik ne stekne uslove za obnovu licence (odobrenja za samostalan rad).

Predloženim zakonskim rešenjem omogućava se zdravstvenom radniku, da nakon polaganja navedenog licencnog ispita, a pre isteka važenja licence, obnovi istu i tako dobije dozvolu za samostalan rad. Ako položi licencni ispit nakon isteka roka za važenje licence, zdravstveni radnik stiže uslove da istu obnovi, te tako stiže uslove za (samostalno) obavljanje zdravstvene delatnosti u narednom periodu.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 1. Imajući u vidu da Ministarstvo zdravlja propisuje i kontroliše uslove za rad apoteka, kao i da vrši kontrolu rada apoteka, potrebno je da Ministarstvo zdravlja opštim aktom uredi šta sve može biti predmet prometa u apoteci.

U članu 2. precizira se pojam zdravstveni radnik u tom smislu što se i nastavnici ili saradnici fakulteta zdravstvene struke, koji izvode nastavu iz kliničkih predmeta, u zdravstvenoj ustanovi u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, kao i nastavnici, odnosno saradnici fakulteta zdravstvene struke, koji ne izvode nastavu iz kliničkih predmeta, a pružaju zdravstvenu uslugu u zdravstvenim ustanovama, smatraju zdravstvenim radnicima.

Takođe, ovim članom propisano je da se sporazumom zaključenim između zdravstvenih ustanova iz Plana mreže, fakulteta zdravstvene struke i Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa pružanjem zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

U članu 4. utvrđeno je da pripravnički staž za zdravstvene radnike sa visokom stručnom spremom traje šest meseci. Pripravnički staž za zdravstvene saradnike sa visokom stručnom spremom traje 12 meseci. Pripravnički staž za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike sa višom, odnosno srednjom stručnom spremom, traje šest meseci.

U članu 5. propisuju se bliži uslove za izdavanje, obnavljanje ili oduzimanje licence, postupak i način izdavanja, obnavljanja ili oduzimanja licence, obrazac i sadržaj izdate, obnovljene ili oduzete licence, program kontinuirane edukacije koji se sprovodi radi sticanja stručne osposobljenosti zdravstvenog radnika za samostalni rad, polaganje licencnog ispita, način polaganja ispita, obrazovanje komisije, kao i druge uslove potrebne za izdavanje, obnavljanje ili oduzimanje licence, propisuje ministar.

U članu 6. predviđeno je da je zdravstveni radnik koji ne ispunjava uslove za obnavljanje licence propisane ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona dužan da podnese zahtev za polaganje licencnog ispita nadležnoj komori u roku od 60 dana pre isteka licencne godine, odnosno licencnog perioda.

Zdravstveni radnik koji ne dobije, odnosno ne obnovi licencu, pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, ne može obavljati zdravstvenu delatnost u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi i drugom pravnom licu iz člana 54. ovog zakona.

Na ovaj način data je mogućnost zdravstvenom radniku, da nakon polaganja navedenog licencnog ispita, a pre isteka važenja licence, obnovi istu i tako dobije dozvolu za samostalan rad. Ako položi licencni ispit nakon isteka roka za važenje licence, zdravstveni radnik stiže uslove da istu ponovo obnovi, te tako stiže uslove za samostalno obavljanje zdravstvene delatnosti u narednom periodu.

Članom 7. utvrđeno je da zdravstveni radnik uz zahtev za obnavljanje licence podnosi i dokaz o sprovedenom postupku kontinuirane edukacije u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, ili dokaz o položenom licencnom ispitu, kao i dokaz o stručnoj osposobljenosti za nastavak rada u struci.

Propisano je da se član 198. stav 2. briše.

IV. SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije, u odnosu na sredstva koja su već obezbeđena za rad i obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama iz Plana mreže zdravstvenih ustanova.

Ostala rešenja predviđena ovim zakonom već postoje u zdravstvenom sistemu, odnosno samo su promenjeni subjekti koji su nosioci tih poslova.

V. ANALIZA EFEKATA

1. Određenje problema koji zakon treba da reši

Zakonom o izmenama i dopunama zakona o zdravstvenoj zaštiti propisuje se da ministar donosi akt kojim se uređuje da apoteke pored delatnosti prometa lekova i medicinskih sredstava na malo, mogu vršiti promet i dečje hrane, dijetetskih proizvoda i drugih sredstava za zaštitu zdravlja, propisano je da su u smislu ovog zakona, zdravstveni radnici i nastavnici ili saradnici fakulteta zdravstvene struke koji izvode nastavu iz kliničkih predmeta u zdravstvenoj ustanovi u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, kao i način plaćanja zdravstvenih usluga, koje pružaju, uređuje se da pripravnički staž za doktore medicine, doktore stomatologije, diplomirane farmaceute i diplomirane farmaceute-medicinske biohemičare, traje šest meseci, predviđeno je polaganje licencnog ispita za zdravstvene radnike koji ne ispune uslov za obnavljanje licence propisane zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Donošenjem ovog zakona postići će se sledeći ciljevi:

- uređivanje delatnosti apoteka se u potpunosti uređuje aktima koje donosi ministar, kao i za sve druge oblasti zdravstvene zaštite;
- precizno se uređuje status nastavnika ili saradnika fakulteta zdravstvene struke koji izvode nastavu iz kliničkih predmeta u zdravstvenoj struci koji pružaju usluge iz obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- usklađivanje sa programom osnovnih studija na fakultetima zdravstvene struke, a koji su usklađeni sa evropskim direktivama i sadrže obaveznu praksu na završnoj godini osnovnih studija;
- omogućava se zdravstvenom radniku, da nakon polaganja navedenog licencnog ispita, a pre isteka važenja licence, obnovi istu i tako dobije dozvolu za samostalan rad.

3. Druga mogućnost za rešavanje problema

Imajući u vidu činjenicu da je od donošenja Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS”, br. 107/05, 72/09– dr. zakon, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13– dr. zakon i 93/14), proteklo deset godina, i da se pojavila potreba za drugačijim sistemskim rešenjima u odnosu na osnovni zakon, nije postojala

mogućnost da se problemi koji se rešavaju ovim zakonom urede na drugačiji način od donošenja zakona o izmenama i dopunama zakona.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Rešenja koja se predviđaju ovim zakonom predstavlja predmet zakonske regulative, te se stoga ova oblast može urediti isključivo na ovaj način.

5. Na koga će i kako će uticati predložena rešenja

Rešenja predložena u Zakonu o izmenama i dopunama zakona o zdravstvenoj zaštiti odnose se na:

- Zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike;
- Zdravstvene ustanove i druge oblike obavljanja zdravstvene delatnosti, u skladu sa zakonom;
- pacijente;
- Zajednicu u celini kroz unapređenje organizacije zdravstvene službe, odnosno unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite koja se obavlja na teritoriji Republike Srbije.

Potreba za uređivanjem statusa nastavnika ili saradnika fakulteta zdravstvene struke koji izvode nastavu iz kliničkih predmeta u zdravstvenoj ustanovi i koji pružaju usluge iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, nastala je kao posledica nedovoljne uređenosti ovog pitanja, kao i načina plaćanja zdravstvenih usluga koje pružaju i raspolaganja sredstvima koje stižu fakulteti po tom osnovu.

Pripravnički staž za doktore medicine, doktore stomatologije, diplomirane farmaceute i diplomirane farmaceute-medicinske biohemičare, traje šest meseci. Programi osnovnih studija na fakultetima zdravstvene struke, usklađeni sa evropskim direktivama, sadrže obaveznu praksu na završnoj godini osnovnih studija, odnosno studenti u tom periodu već obavljaju deo programa obaveznog pripravničkog staža. Do sada su samo doktori medicine obavljali pripravnički staž u trajanju od šest godina, dok se predloženim zakonskim rešenjem predviđa da i pripravnički staž i za doktore stomatologije i diplomirane farmaceute-medicinske biohemičare takođe traje šest meseci, kao što su predložili Stomatološki i Farmaceutski fakultet.

Postojećim zakonskim rešenjem propisano je da zdravstveni radnik koji nije stekao uslov da obnovi licencu (dozvola za samostalni rad) može obavljati zdravstvenu delatnost u zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi, pod nadzorom zdravstvenog radnika koji je dobio, odnosno obnovio licencu kod nadležne komore. Uočeno je da rad pod ne može da se obezbedi u slučajevima kada je zdravstveni radnik osnivač privatne prakse, koji obavlja delatnost ličnim radom, kada se zdravstvena delatnost pruža u zdravstvenoj ustanovi ili nekom njenom organizacionom obliku gde nije moguće obezbediti rad pod nadzorom drugog zdravstvenog radnika koji ima licencu (ambulante, zdravstvene stanice, apoteke i sl.).

Ovako propisani „rad pod nadzorom“ ne postoji u regulativi ni jedne od zemalja iz regiona (okruženja). Polaganje „licencnog ispita“ (provera stručnog znanja) je način koji se primenjuje u zemljama u regionu u slučajevima kada zdravstveni radnik ne stekne uslove za obnovu licence (odobrenja za samostalan rad).

Razvoj zdravstvenog sistema zahteva stalno usavršavanje zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika. U skladu sa pozitivnim zakonskim propisima stručno usavršavanje radi unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite je pravo i obaveza svih zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika.

Predloženim zakonskim rešenjem postiže se unapređenje zdravstvene zaštite kroz praćenje savremenih dostignuća u oblasti medicine, stomatologije i farmacije.

6. Troškovi koje će primena Zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća

Predložena rešenja u Zakonu neće stvoriti dodatne troškove pacijentima, odnosno građanima, kao ni privredi, odnosno malim i srednjim preduzećima, odnosno troškovi koji će nastati primenom rešenja predviđenih ovim zakonom već postoje u zdravstvenom sistemu, odnosno samo su promenjeni način na koji će se sprovoditi ove aktivnosti.

7. Da li pozitivni efekti opravdavaju troškove

Ovim nacrtom zakona stvaraju se mogućnosti za dalje unapređenje rada zdravstvene zaštite i efikasnijeg rada zdravstvenih ustanova i privatne prakse, kao i drugih pravnih lica koja obavljaju zdravstvenu delatnost. Navedenim nacrtom zakona unapređuje se kvalitet zdravstvene zaštite i doprinosi se dodatnom unapređenju prava pacijenata.

8. Da li akt stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Ovim nacrtom zakona stvaraju se mogućnosti za dalje unapređenje rada zdravstvenih ustanova i privatne prakse, kao i drugih pravnih lica koja obavljaju zdravstvenu delatnost. Predložena rešenja, pored toga što doprinose unapređenju rada, omogućavaju kvaliteta nastavak rada kako samih zdravstvenih radnika tako i zdravstvenih ustanova i privatne prakse.

9. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Rešenja predložena u ovom nacrtu zakona predstavljaju rezultat saradnje Ministarstva zdravlja, nadležnih komora zdravstvenih radnika i Zajednice medicinskih fakulteta, a koje se odnose na unapređenja sistema zdravstvene zaštite. Na inicijativu komora zdravstvenih radnika organizovani su sastanci na kojima su više puta razmatrani upravo njihovi predlozi koji su sadržani u ovim zakonskim rešenjima, u vezi postupka obnavljanja licence zdravstvenih radnika. Takođe, razmotreni su i prihvaćeni predlozi za smanjenje dužine trajanja pripravničkog staža zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom koje su Ministarstvu zdravlja, u pismenoj formi dostavljale komore zdravstvenih radnika, fakulteti i Srpsko lekarsko društvo.

10. Koje će mere biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja zakona

Po stupanju na snagu ovog zakona, neophodno je izmeniti odgovarajuće podzakonske akte koje donosi ministar nadležan za poslove zdravlja, kojima će biti uređena pitanja koja su predmet ovog zakona. Njihova puna primena obezbediće se kroz aktivnosti komora zdravstvenih radnika, zdravstvenih ustanova, Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i Ministarstva zdravlja.

Za sprovođenje ovih zakonskih rešenja nadležno je Ministarstva zdravlja, komora zdravstvenih radnika i Republički fond za zdravstveno osiguranje, koji imaju već obezbeđene finansijske, tehničko-tehnološke, organizacione i kadrovske kapacitete za sprovođenje predloženih rešenja.

U okviru mera koje će se preduzeti na sprovođenju ovog zakona ostvariće se saradnja sa komorama zdravstvenih radnika, zdravstvenim ustanovama, fakultetima zdravstvene struke i Republičkim fondom za zdravstveno osiguranje, radi blagovremenog upoznavanja sa novim zakonskim rešenjima kao i pravima i obavezama koji proizilaze iz ovog zakona.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se Zakon o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, donese po hitnom postupku kako bi se izbegle eventualne štetne posledice za funkcionisanje zdravstvene službe, kao i celokupnog zdravstvenog sistema.

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku, kako bi se izbegle okolnosti koje mogu da prouzrokuju štetne posledice po zdravstveni sistem Republike Srbije.

Uvažavajući napred navedene razloge za donošenje Zakona po hitnom postupku nadležni Odbor za javne službe doneo je Zaključak 05 broj: 011-11275/2015 od 20. oktobra 2015 godine, kojim se prihvata predlog Ministarstva zdravlja da nije potrebno sprovesti javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

VII. PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Član 101.

Apoteka iz člana 100. ovog zakona može u svom sastavu imati i galensku laboratoriju za izradu galenskih lekova (u daljem tekstu: ovlašćena apoteka), u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast lekova i medicinskih sredstava.

Galenski lek izrađen u ovlašćenoj apoteci može se nalaziti u prometu na malo u toj apoteci, kao i u drugoj apoteci koja u svom sastavu nema galensku laboratoriju, a sa kojom je ovlašćena apoteka sklopila ugovor o prometu na malo galenskih lekova.

Apoteka može organizovati ogranke apoteke ili jedinice za izdavanje gotovih lekova.

Apoteka je dužna da na vidnom mestu istakne ime ovlašćenog farmaceuta, koji je odgovoran za celokupno rukovanje lekovima, odnosno izradu galenskih i magistralnih lekova, u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast lekova i medicinskih sredstava.

Pored prometa lekova i medicinskih sredstava na malo, apoteka može snabdevati građane i dečijom hranom, dijetetskim proizvodima, određenim vrstama kozmetičkih i drugih sredstava za zaštitu zdravlja, u skladu sa aktom koji donosi nadležna komora.

ČLAN 101. STAV 5. REČI: „NADLEŽNA KOMORA” ZAMENJUJU SE REČJU „MINISTAR”.

POSLE ČLANA 171. DODAJE SE ČLAN 171A, KOJI GLASI:

„ČLAN 171A

ZDRAVSTVENI RADNIK, U SMISLU OVOG ZAKONA, JESTE I NASTAVNIK ILI SARADNIK FAKULTETA ZDRAVSTVENE STRUKE KOJI IZVODI NASTAVU IZ KLINIČKIH PREDMETA U ZDRAVSTVENOJ USTANOVI U SKLADU SA PROPISIMA O VISOKOM OBRAZOVANJU.

ZDRAVSTVENI RADNIK IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PRUŽA I ZDRAVSTVENE USLUGE IZ OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ZA POTREBE OSIGURANIH LICA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA IZ PLANA MREŽE ZDRAVSTVENIH USTANOVA, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I ZDRAVSTVENO OSIGURANJE.

SREDSTVA ZA PRUŽANJE ZDRAVSTVENIH USLUGA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA OBEZBEĐUJU SE IZ OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA.

ZDRAVSTVENA USTANOVA IZ PLANA MREŽE ZDRAVSTVENIH USTANOVA, FAKULTET ZDRAVSTVENE STRUKE I REPUBLIČKI FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZAKLJUČUJU, SPORAZUM KOJIM SE UREĐUJU NJIHOVA MEĐUSOBNA PRAVA I OBAVEZE U VEZI SA PRUŽANJEM ZDRAVSTVENIH USLUGA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, VRSTA I OBIM ZDRAVSTVENIH USLUGA KOJE PRUŽAJU ZDRAVSTVENI RADNICI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, SPISAK ZDRAVSTVENIH RADNIKA – NASTAVNIKA I SARADNIKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KOJI PRUŽAJU ZDRAVSTVENE USLUGE, NAČIN PLAĆANJA PRUŽENIH ZDRAVSTVENIH USLUGA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA REGULISANJE MEĐUSOBNIH ODNOSA.

ZDRAVSTVENE USLUGE POD USLOVIMA IZ ST. 2-4. OVOG ČLANA MOŽE, KADA JE TO POTREBNO, DA PRUŽA I ZDRAVSTVENI RADNIK KOJI JE I NASTAVNIK, ODNOSNO SARADNIK FAKULTETA ZDRAVSTVENE STRUKE KOJI NE IZVODI NASTAVU IZ KLINIČKIH PREDMETA.

SREDSTVA KOJA FAKULTET ZDRAVSTVENE STRUKE OSTVARI U SKLADU SA SPORAZUMOM IZ STAVA 4. OVOG ČLANA PREDSTAVLJAJU SOPSTVENI PRIHOD TE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE I KORISTE SE U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE VISOKO OBRAZOVANJE I PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJU PLATE ZAPOSLENIH U JAVNIM SLUŽBAMA.

NA OPŠTI AKT FAKULTETA ZDRAVSTVENE STRUKE KOJIM SE UTVRĐUJE IZNOS UVEĆANJA PLATE NASTAVNIKA I SARADNIKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KOJI SE ISPLAĆUJE IZ SREDSTAVA OSTVARENIM PRUŽANJEM ZDRAVSTVENIH USLUGA U SKLADU SA SPORAZUMOM IZ STAVA 4. OVOG ČLANA NE PRIMENJUJU SE ODREDBE ČLANA 4. ZAKONA O PRIVREMENOM UREĐIVANJU OSNOVICA ZA OBRAČUN I ISPLATU PLATA, ODNOSNO ZARADA I DRUGIH STALNIH PRIMANJA KOD KORISNIKA JAVNIH SREDSTAVA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BROJ 116/14).”

Član 173a

Ministar donosi kadrovski plan za zaposlene u zdravstvenim ustanovama iz Plana mreže za teritoriju Republike (u daljem tekstu: republički kadrovski plan), koga čini ukupan broj zaposlenih obuhvaćen pojedinačnim kadrovskim planovima zdravstvenih ustanova iz Plana mreže (u daljem tekstu: kadrovski plan zdravstvene ustanove).

U postupku donošenja kadrovsog plana iz stava 1. ovog člana za zdravstvene ustanove na teritoriji autonomne pokrajine obezbediće se učešće predstavnika autonomne pokrajine u odgovarajućem radnom telu Ministarstva.

Kadrovski plan iz stava 1. ovog člana predstavlja maksimalni broj zaposlenih u zdravstvenim ustanovama iz Plana mreže, odnosno u svakoj pojedinačnoj zdravstvenoj ustanovi u odgovarajućoj budžetskoj godini, koji ministar donosi na osnovu podataka iz stava 16. ovog člana.

Kadrovski plan iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o ukupnom broju zaposlenih, odnosno zaposlenih u zdravstvenoj ustanovi, UKLJUČUJUĆI I ZDRAVSTVENE RADNIKE IZ ČLANA 171A OVOG ZAKONA, za čije se plate sredstva obezbeđuju iz organizacije obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i broj zaposlenih za čije se plate sredstva obezbeđuju iz drugih sredstava u skladu sa zakonom, podatke o broju zaposlenih koji imaju radni odnos na neodređeno ili određeno radno vreme, odnosno koji rade u punom, odnosno nepunom radnom vremenu ili sa skraćenim radnim vremenom, odnosno na zaposlene čiji radni odnos miruje, kao i druge podatke o kadrovskoj obezbeđenosti zdravstvene ustanove.

Kadrovski plan iz stava 1. ovog člana za svaku budžetsku godinu donosi ministar, najkasnije do 31. decembra tekuće kalendarske godine za narednu budžetsku godinu.

Ako se iz razloga utvrđenih zakonom ili zbog drugih opravdanih razloga kadrovski plan ne donese u roku iz stava 5. ovog člana, do donošenja republičkog kadrovsog plana, odnosno kadrovsog plana zdravstvene ustanove, primenjuje se postojeći kadrovski plan.

Kadrovski plan iz stava 1. ovog člana, kao i njegove izmene i dopune, mora biti usklađen sa finansijskim sredstvima organizacije obaveznog zdravstvenog osiguranja, odnosno zdravstvene ustanove, odnosno budžeta osnivača, za budžetsku godinu za koju se donosi kadrovski plan, odnosno njegove izmene i dopune, o čemu se dokaz dostavlja Ministarstvu.

Ukupan broj zaposlenih u kadrovskom planu iz stava 1. ovog člana u toku jedne budžetske godine ministar može da izmeni po službenoj dužnosti na osnovu podataka iz stava 16. ovog člana, odnosno na osnovu zahteva direktora zdravstvene ustanove, i to usklađivanjem broja zaposlenih sa standardima, odnosno normativima propisanim ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, odnosno usklađivanjem broja zaposlenih radi obezbeđivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u skladu sa zakonom.

Zdravstvena ustanova može da podnese Ministarstvu zahtev za izmenu, odnosno dopunu kadrovskog plana zdravstvene ustanove sa potrebnom dokumentacijom iz stava 8. ovog člana, najviše dva puta u toku jedne kalendarske godine i to u periodu od 1. do 30. aprila, za tekuću budžetsku godinu, kao i od 1. do 30. oktobra tekuće godine za narednu budžetsku godinu.

Ministar donosi izmenu, odnosno dopunu kadrovskog plana najkasnije do 15. juna tekuće kalendarske godine, odnosno donosi kadrovski plan za narednu budžetsku godinu do 31. decembra tekuće kalendarske godine.

Zahtevi podneti pre ili posle roka iz stava 9. ovog člana, kao i nepotpuni zahtevi, neće se razmatrati.

Ministarstvo je dužno da kadrovske planove iz stava 1. ovog člana, kao i njihove izmene i dopune, dostavi organizaciji obaveznog zdravstvenog osiguranja, zdravstvenoj ustanovi, kao i ministarstvu nadležnom za poslove finansija u roku od osam dana od dana donošenja.

Ministarstvo je dužno da kadrovski plan iz stava 1. ovog člana, kao i izmene i dopune, objavi na zvaničnoj veb prezentaciji ministarstva, u roku od pet dana od dana dostavljanja organizaciji obaveznog zdravstvenog osiguranja, odnosno zdravstvenoj ustanovi.

Broj zaposlenih u zdravstvenoj ustanovi ne sme biti veći od broja utvrđenog kadrovskim planom.

Zabranjen je prijem u radni odnos u zdravstvenu ustanovu iz Plana mreže, iznad broja zaposlenih utvrđenih kadrovskim planom iz stava 1. ovog člana.

Radi izrade kadrovskog plana iz stava 1. ovog člana zavod za javno zdravlje osnovan za teritoriju Republike vodi i izrađuje bazu podataka o ukupnoj kadrovskoj obezbeđenosti zdravstvenih ustanova iz Plana mreže, uključujući strukturu i broj zaposlenih u zdravstvenoj ustanovi, kao i po organizacionim jedinicama, odnosno po načinu finansiranja plata zaposlenih, radu na neodređeno ili određeno radno vreme, odnosno sa nepunim, odnosno skraćenim radnim vremenom, izmene i dopune baze podataka, analizu kadrovske obezbeđenosti i predlaže mere za unapređivanje kadrovske obezbeđenosti zdravstvenih ustanova.

Zavod za javno zdravlje osnovan za teritoriju autonomne pokrajine vodi i izrađuje bazu podataka iz stava 16. ovog člana za zdravstvene ustanove na teritoriji autonomne pokrajine koja je sastavni deo jedinstvene baze podataka.

Član 175.

~~Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici ne mogu obavljati samostalni rad dok ne obave pripravnički staž i polože stručni ispit, u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Pripravnički staž za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike sa visokom stručnom spremom traje 12 meseci, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.~~

~~Pripravnički staž za doktore medicine čije su osnovne studije na medicinskom fakultetu, na osnovu programa nadležnog organa fakulteta, utvrđene u trajanju od šest godina – traje šest meseci.~~

~~Pripravnički staž za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike sa višom, odnosno srednjom stručnom spremom, traje šest meseci.~~

ČLAN 175. MENJA SE I GLASI:

„ČLAN 175.

ZDRAVSTVENI RADNICI I ZDRAVSTVENI SARADNICI NE MOGU OBAVLJATI SAMOSTALNI RAD DOK NE OBAVE PRIPRAVNIČKI STAŽ I POLOŽE STRUČNI ISPIT, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

PRIPRAVNIČKI STAŽ ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE SA VISOKOM STRUČNOM SPREMOM TRAJE ŠEST MESECI.

PRIPRAVNIČKI STAŽ ZA ZDRAVSTVENE SARADNIKE SA VISOKOM STRUČNOM SPREMOM TRAJE 12 MESECI.

PRIPRAVNIČKI STAŽ ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE I ZDRAVSTVENE SARADNIKE SA VIŠOM, ODNOSNO SREDNJOM STRUČNOM SPREMOM, TRAJE ŠEST MESECI.”

Član 190.

Izdavanje, obnavljanje i oduzimanje odobrenja za samostalni rad (u daljem tekstu: licenca) zdravstvenim radnicima jeste postupak koji sprovodi nadležna komora radi utvrđivanja stručne osposobljenosti zdravstvenih radnika za samostalni rad.

Komora izdaje, obnavlja ili oduzima licencu zdravstvenom radniku.

O izdatoj, obnovljenoj ili oduzetoj licenci zdravstvenom radniku rešenje donosi direktor nadležne komore.

Rešenje iz stava 3. ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv njega može se pokrenuti upravni spor.

Licenca je javna isprava.

Troškove izdavanja i obnavljanja licence utvrđuje nadležni organ komore, pod uslovima propisanim zakonom.

Troškove iz stava 6. ovog člana snosi podnosilac zahteva za izdavanje, odnosno obnavljanje licence.

~~Bliže uslove za izdavanje, obnavljanje ili oduzimanje licence, postupak i način izdavanja, obnavljanja ili oduzimanja licence, obrazac i sadržaj izdate, obnovljene ili oduzete licence, program kontinuirane edukacije koji se sprovodi radi sticanja stručne osposobljenosti zdravstvenog radnika za samostalni rad, kao i druge uslove potrebne za izdavanje, obnavljanje ili oduzimanje licence, propisuje ministar.~~

ČLAN 190. stav 8. MENJA SE I GLASI:

„BLIŽE USLOVE ZA IZDAVANJE, OBNAVLJANJE ILI ODUZIMANJE LICENCE, POSTUPAK I NAČIN IZDAVANJA, OBNAVLJANJA ILI ODUZIMANJA LICENCE, OBRAZAC I SADRŽAJ IZDATE, OBNOVLJENE ILI ODUZETE LICENCE, PROGRAM KONTINUIRANE EDUKACIJE KOJI SE SPROVODI RADI STICANJA STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI ZDRAVSTVENOG RADNIKA ZA SAMOSTALNI RAD, POLAGANJE LICENCNOG ISPITA, NAČIN POLAGANJA ISPITA, OBRAZOVANJE KOMISIJE KAO I DRUGE USLOVE POTREBNE ZA IZDAVANJE, OBNAVLJANJE ILI ODUZIMANJE LICENCE, PROPISUJE MINISTAR.“

Član 191.

~~Zdravstveni radnik koji ne dobije, odnosno ne obnovi licencu, pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, ne može obavljati samostalni rad u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi.~~

~~Do dobijanja, odnosno obnavljanja licence, zdravstveni radnik iz stava 1. ovog člana pruža zdravstvenu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi pod nadzorom zdravstvenog radnika koji je dobio, odnosno obnovio licencu kod nadležne komore, a koga odredi direktor zdravstvene ustanove, odnosno osnivač privatne prakse.~~

ČLAN 191. MENJA SE I GLASI:

„ ČLAN 191.

ZDRAVSTVENI RADNIK KOJI NE ISPUNJAVA USLOVE ZA OBNAVLJANJE LICENCE PROPISANE OVIM ZAKONOM I PROPISIMA DONETIM ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA DUŽAN JE DA PODNESE ZAHTEV ZA POLAGANJE LICENCNOG ISPITA NADLEŽNOJ KOMORI U ROKU OD 60 DANA PRE ISTEKA LICENCNE GODINE, ODNOSNO LICENCNOG PERIODA.

ZDRAVSTVENI RADNIK KOJI NE DOBIJE, ODNOSNO NE OBNOVI LICENCU, POD USLOVIMA PROPISANIM OVIM ZAKONOM I PROPISIMA DONETIM ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA, NE MOŽE OBAVLJATI ZDRAVSTVENU DELATNOST U ZDRAVSTVENOJ USTANOVI, ODNOSNO PRIVATNOJ PRAKSI I DRUGOM PRAVNOM LICU IZ ČLANA 54. OVOG ZAKONA”.

Član 196.

Zdravstveni radnik radi obnavljanja licence podnosi zahtev nadležnoj komori, 60 dana pre isteka roka na koji je licenca izdata.

~~Zdravstveni radnik uz zahtev za obnavljanje licence podnosi i dokaz o sprovedenom postupku kontinuirane edukacije u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, kao i dokaz o stručnoj osposobljenosti za nastavak rada u svojoj struci.~~

Obnavljanje licence vrši se svakih sedam godina.

ČLAN 196. STAV 2. MENJA SE I GLASI:

„ZDRAVSTVENI RADNIK UZ ZAHTEV ZA OBNAVLJANJE LICENCE PODNOSI I DOKAZ O SPROVEDENOM POSTUPKU KONTINUIRANE EDUKACIJE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I PROPISIMA DONETIM ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA, ILI DOKAZ O POLOŽENOM LICENCNOG ISPITU, KAO I DOKAZ O STRUČNOJ OSPOSOBLJENOSTI ZA NASTAVAK RADA U SVOJOJ STRUCI.“

Član 198.

Komora zdravstvenom radniku trajno oduzima licencu ako je zdravstveni radnik pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na kaznu zatvora zbog teškog krivičnog dela protiv zdravlja ljudi.

~~Zdravstveni radnik kome je trajno oduzeta licenca može obavljati određene poslove zdravstvene delatnosti pod nadzorom zdravstvenog radnika kome je izdata, odnosno obnovljena licenca, a koga odredi direktor zdravstvene ustanove, odnosno osnivač privatne prakse u kojima zdravstveni radnik obavlja određene poslove zdravstvene delatnosti.~~

U ČLANU 198. STAV 2. BRIŠE SE.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Ovlašćeni predlagač: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo zdravlja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o zdravstvenoj zaštiti

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

Sporazum, odnosno prelazni sporazum ne sadrži odredbe koje se odnose na normativnu sadržinu Predloga zakona o izmenama i dopunama zakona o zdravstvenoj zaštiti

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi propisa nije bilo učešća konsultanata.

S obzirom da se Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, ne vrši usklađivanje sa pravnim tekovinama Evropske unije, nije bilo potrebe za učešće konsultanata u izradi propisa, kao ni dostavljanja Evropskoj komisiji radi davanja mišljenja.